

KÁRPÁTALJAI KULTÚRKRÓNIKA

2018. JÚNIUS – JÚLIUS

ELISMERÉSEK

* *Apáczai Csere János-díjjal* tüntették ki **Nagy Bélát**, a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola tanárát.

* Az Irodalmi Jelen költészeti díját az idén **Lőrincz P. Gabriella** vehette át, **Shrek Tímeát** pedig próza kategóriában részesítették debütdíjban.

* A Emberi Erőforrások Minisztériuma Bonis bona (A nemzet tehetségeiért) díjjal tüntette ki **dr. Nagy Natáliát**, az Ungvári Nemzeti Egyetem Magyar Filológiai Tanszékének docensét és **Engi Erikát**, a Tiszapéterfalvai Ifjúsági Művészeti Iskola zongoratanárát.

* A Kijevben élő csapi származású **Magyar Árpád** képzőművész rangos elismerésben részesült – a Tarasz Sevcsenko népeket egyesítő nemzetközi projekt I. fokú Oklevelét kapta meg. Nevéhez fűződik *Sevcsenko Kobzos és Petőfi költeményei* kétnyelvű (Janus-kötetben), illetve ukrán és magyar kiadása.

* Szombathelyen az V. Savaria Filmszemle Határon túli magyar alkotók kategória harmadik helyezettje lett a dr. Linner Bertalan sebész-főorvos életét bemutató dokumentum-

film (rendező: **Bunda Rita**, operatőr: **Bunda Szabolcs**).

* A Magyar Művészetért Díjrendszer 40. gáláján Gubcsi Lajos Ex Libris Díjat adott át **Szabó Árpádnak**, a Beregszászi Bethlen Gábor Magyar Gimnázium igazgatójának.

* A Magyar Művészetért Díjrendszer 40. gáláján Gubcsi Lajos Ex Libris Díjat adott át **Virág Lászlónak**, a Kárpátaljai Magyar Vállalkozók Szövetsége elnökének.

* A Magyar Színházak XXX. Kisvárdai Fesztiválján az Emberi Erőforrások Minisztériuma (EMMI) *Életmű-díjjal* jutalmazta **Vidnyánszky Éva** nyugalmazott középiskolai tanárt, a beregszászi színház Ficseri Gyermekstúdiójának alapítóját, egykori vezetőjét, a magyar színjátszás fáradhatatlan népszerűsítőjét Kárpátalján.

FONTOSABB ESEMÉNYEK, RENDEZVÉNYEK

JÚNIUS

* A Kárpátaljai Megyei Magyar Drámai Színház előadásában Bereg-

száson bemutatták Zelei Miklós: *Zoltán újratemetve* című darabját.

* Ungváron a Cantus kamarakórus jótékonyági koncertet adott a nemzetközi gyermeknap alkalmából.

* *Mi lesz veled, Kárpátalja?* címmel tudományos konferenciát szervezett Balatonföldváron a Kárpátaljai Szövetség. A tanácskozáson fel szólalt: **Dr. Grezsa István, Dr. Botlik József, dr. Dupka György, Lehel Zoltán, dr. Seremet Sándor.** Bemutatásra került **Hajduk Márta** „*Kárpátaljai tragédia*” című filmje. A program keretében **Lehel Zoltán**, a Duna Aszfalt Zrt. vezérigazgatója egy 19 millió forintos óriáscsekket nyújtott át **Benza Györgynek**, a Kárpátaljai Szövetség elnökének. A támogatási összegből 250 kárpátaljai hadiárva és rászoruló gyerek táborozását biztosítják majd Balatonföldváron.

* A „GENIUS” Jótékonyági Alapítvány június 2-án rendezte meg hagyományos évzáró ünnepségét, a VII. Kárpátaljai Tehetségnapot a Rákóczi-főiskola átriumában. A tehetségnapon került átadásra az Emberi Erőforrás Támogatáskezelő, az Emberi Erőforrások Minisztériuma és a Nemzeti Tehetség Program támogatásával 2017 őszén meghirdetett Ady Endre-ösztöndíj. A pályázatokat szakmai bizottság értékelt, pontozta, amelynek eredményeként 23 tanuló részesülhetett 100.000 Ft

összegű támogatásban a 2017/2018-es tanévben. Az ösztöndíjat **Orosz Ildikó**, a Kárpátaljai Tehetségsegítő Tanács elnöke és **Kulcsár Ferenc**, Magyarország Beregszászi Konzulátusának konzulja adta át a nyerteseknek.

* Nagy sikerrel zárta második kárpátaljai V4+ nemzetközi szobrász-szimpoziumát a Pro Arte–Munkács Társadalmi Szervezet Viskén. Az idén Magyarország, Csehország, Lengyelország, Kína és Ukrajna alkotói – **Piotr Zbrozek** (Lengyelország), **Jitka Kusaova** (Csehország), **Balanyi Zoltán** (Magyarország), **Liu Yang** (Kína), **Vladiszlav Voloszenko** (Ukrajna) – vettek részt az egyhetes munkában. **Matl Péter** szobrászművész, az alapítvány elnöke közlése szerint az idei alkotásokból kettő a Felső-Tisza-vidékre (Aknaszlatinára és Viskre) egy alkotás Nagyberegre, egy pedig a magyarországi Geszterédre kerül.

* Tizennégy társulat tizenkilenc előadásával vette kezdetét a VI. Pécsi Családi Színházi Fesztivál. A Kárpátaljai Megyei Magyar Drámai Színház Társulata is részt vett az eseményen.

* A nemzeti összetartozás napján a Tiszabökényi Római Katolikus Egyházközség kezdeményezésére az Árpád-házi Szt. Erzsébet templomban **P. Papp Tihamér** atya OFM, az eszter-

gomi ferences rendház házfőnöke celebrált misét, aki 20 évvel ezelőtt áldozatos munkájával, szolgálatával hozzájárult a tiszabökényi római katolikus egyházközség újr alapításához, szervezett hitéletének kibontakozásához és a templomépítés elindításához. A mise végén **Szilágyi Mátyás**, Magyarország beregszászi főkonzulja tartott ünnepi beszédet a nemzeti összejáratás jegyében. Majd **Dupka György** az egyházi tanács világi elnöke a közösség nevében oklevelet nyújtott át **Tihámér atyának**.

* Trianon- emlékművet avattak Pécsváradon a polgármesteri hivatal szervezésében. Alkotója a nemrég elhunyt **Bencsik István** Kossuth-díjas szobrászművész. **Andics Aliz** önkormányzati képviselő levezetésével köszöntőt mondott **Zádor János** polgármester, beszédet mondott **Friesz Péter** történelemtanár. Beszédet mondtak és elhelyezték a tisztelet koszorúit az elszakított területekről (Erdély, Délvidék, Felvidék, Órvidék, Kárpátalja) érkezett vendégek, köztük **Dupka György** történész.

* Szlovéniában, Lendván a Magyar Nemzetiségi Művelődési Intézet szervezésében (**Kepe Lili** igazgató irányításával) a Kárpát-medencei magyar irodalmi karaván a Bánffy Központot is felkereste, ahol a határon túli magyar írók tartottak eszmeeserét a Mura-vidéki **Bence Lajos** író, költő moderálásában.

Kárpátalját **Dupka György** író, történész képviselte.

* **Milan Šašik**, a Munkácsi Görögkatolikus Püspökség elöljárója nagyszámú papi segédlettel felszentelte az ungvári járási Kisgejóc közösségében a Szent István király nevét viselő görögkatolikus kápolnát.

* A Magyar Könyvkiadók és Könyvterjesztők Egyesülése Budapesten megrendezte a hagyományos 89. ünnepi könyvhetet és a 17. gyermekkönyvnapokat. Erre az alkalomra jelent meg **Finta Éva** *A tékozlás genezise c.* verseskönyve. **Ortutay Péter** *Apaga Satanas c.* novelláskönyve, **Dupka György** *A nagy háború emlékezete Kárpátalján 1914-1918* című monográfiája és a *Viszontlátás II.* antológia (*Válogatás az Együtt folyóirat 2009-20017 közötti számainak szépirodalmi anyagaiból*). A gyűjteményt összeállította, szerkesztette, előszavát írta: **Vári Fábrián László**. Az antológia szerzői: *Bakos Kiss Károly, Bartha Gusztáv, S. Benedek András, Brenzovics Marianna, Cseh Sándor, Czébely Lajos, Csordás László, Csornyj Dávid, Finta Éva, Fodor Géza, Füzesi Magda, Hájas Csilla, Kopriva Nikolett, Kovács Eleonóra, Lengyel János, Lőrincz P. Gabriella, Marcsák Gergely, Nagy Tamás, Nagy Zoltán Mihály, Némethi Anett, Ortutay Péter, Penckófer János, Shrek Tímea, Szöllösy Tibor, Tárczy*

Andor, Tóth Dominika, Vári Fábrián László, Zselicki József. Kárpátaljai Magyar Könyvek 276. – Intermix Kiadó Ungvár-Budapest: 2018. 327 old.

A könyvheti újdonságok között volt még:

Kovács Elemér: *Vasfüggönyön innen. Kárpátaljai magyar anekdotakincs.* Kárpátaljai Magyar Könyvek 271. – Ungvár-Budapest: Intermix Kiadó, 2018.

A magyar művelődési élet jeles személyiségei (Szépirodalom, közírás, tudományos irodalom, művelődés) 1918-2018. Dupka György közreadásában.

A kárpátaljai Magyar Könyvkiadók sátránál **Finta Éva, Dupka György, Kovács Sándor** dedikált. Az antológia szerzői közül a dedikálásban az említett alkotókon kívül **Csornyj Dávid, Füzesi Magda, Lengyel János, Lőrincz P. Gabriella, Marcsák Gergely, Lengyel János, Shrek Tímea, Vári Fábrián László** vett részt.

Végezetül a *Magyar Napló* kiváló szervezésének köszönhetően a kárpátaljai alkotók is hajóztak a magyar irodalommal, illetve több száz költővel és íróval.

* Beregszászon megrendezték a *II. Kárpátaljai Zsidó Napokat* a Magyarországi Zsidó Hitközségek Szövetsége (Budapest), a Határtalan Kultúra Program (Budapest), a

Shalom Alapítvány (Beregszász), Magyarország Beregszászi Konzulátusa, Beregszász városa, a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola (Beregszász), valamint a Pro Cultura Subcarpathica (Beregszász) szervezésében.

* A Ráti Szent Mihály Gyermekotthon egy modern, jól felszerelt rehabilitációs központtal bővült, amelyet **Herczegh Anita**, Áder János magyar köztársasági elnök felesége és **Marina Porosenko**, Petro Porosenko ukrán elnök felesége adott át.

* A Háló Egyesület közösségi és kulturális központjában került sor az *Irodalmi Jelen* éves díjátadó műsoros estjére, amely óriási érdeklődés mellett zajlott. Idén **Lőrincz P. Gabriella** vehette át az *Irodalmi Jelen* költészeti díját, **Shrek Tímea** próza kategóriában debütdíjat kapott. A díjak átvételét követően **Marcsák Gergely** zenés műsorát hallgathattuk meg, aki négy megzenésített verset játszott el gitárján. Végezetül a kárpátaljai díjazottak felolvasást tartottak műveikből.

* A Magyarország Beregszászi Konzulátusán felavatott Gulácsy teremben *Irodalmi Kilátó* címmel író-olvasó találkozók sorozatát indította el Magyarország Beregszászi Konzulátusa és a Pro Cultura Subcarpathica civil szervezet szervezésében. Ezúttal vendégük volt a *Magyar*

Napló szerkesztősége, köztük **János Zoltán** főszerkesztő; **Zsiga Krisztof**, a *Magyar Napló* Kiadó ügyvezetője, **Szentmártoni János**, a Magyar Írószövetség elnöke, az *Irodalmi Magazin* főszerkesztője, **Bíró Gergely**, a prózarovat szerkesztője és **Mórocz Gábor**, a kritikai és tanulmány rovat szerkesztője. A vendégekkel **Csordás László** (KVIT) beszélgetett a *Magyar Napló* történetéről, rovatairól, kiadványairól, elhivatottságról, értékközvetítésről. Az irodalmi délutánon **Tarpai Viktória** színművész kárpátaljai szerzők és a megjelent szerkesztőségi tagok munkáiból olvasott fel részleteket. A rendezvényen avatták fel a konzulátus Gulácsy-kiállítótermet.

* Folytatják a huszti katonai temető helyreállítását – írta Facebook-oldalán a Vigyázók Had- és Kultúrtörténeti Egyesület. Az egyesület célja az I. és II. világháborúban elesett magyar katonák sírjainak rendbehozatala. Huszton a II. világháború végén magyar katonai parancsnokság is állomásozott, illetve a helyi református iskolában hadikórház működött. A katonatemető a várhegy alján található, ahol több mint háromszáz világháborús hős nyugszik.

* Zrínyi Ilona és Thököly Imre házasságkötését elevenítették fel a munkácsi várban. Immár második alkalommal rekonstruálták a két történelmi személy nagy napját. A múlt

évi siker után az idei rendezvényesorozaton még gazdagabb programmal várták az érdeklődőket. A megrendezett eseménysorozat keretein belül korhű viseletekben megelevenített esküvői ceremóniának, várostromnak és más történelmi érdekességeknek lehetnek tanúi a vár vendégei. Történelmi feljegyzések szerint az 1682. június 15-én – 336 éve – megrendezett esküvőn nyolc napon át ünnepeltek és 10 bikát, 36 borjút, 20 disznót, 80 bárányt, 4 szarvast, 10 özet, 6 vaddisznót, 8 mázsa halat, illetve 50 mázsa mézet és cukrot fogyasztottak el a vendégek.

* Két kárpátaljai festőművész alkotásaiból nyílt kiállítás Budapesten. A tiszapéterfalvai **Homoki Gábor** és a terebesfejérpataki (Gyilove) születésű **Igor Lucenko** művei az Unio Gallery Kamara- és Galériatermében augusztus 3-ig tekinthetők meg – olvasható a galéria honlapján.

* Budapesten, az Árpád F. útja melletti parkban lezajlott *A szovjet megszállás áldozatainak emlékére* – a Gulág-Gupvi Emlékbizottság támogatásával – emelt fekete márvány obeliszk átadási ünnepsége **Menczer Erzsébetnek**, a SZORAKÉSZ elnökének szervezésében. Az obeliszk egyben az anyaországtól elszakított területekről a sztálini légerekbe elhurcolt magyar állampolgárságú áldozatok emlékműve is. A díszvendégek között volt a 2009-2017 közt a pécsi Német Kör által szer-

vezett GULÁG-GUPVI szibériai, kaukázusi, kazahsztáni stb. emlékutak (**Matkovics-Kretz Eleonóra, Dr. Bognár Zalán, Dr. Bognár Zalánné, dr. Dupka György, dr. Máthé Áron, Árvay Attila, Rozsnyai Iona, Majorszki András, Fuchs Andrea, Erdődi Levente** és mások) kutatói, támogatói. A jelenlévőket **Menczer Erzsébet**, a SZORAKÉSZ elnöke üdvözölte. A rendezvény szónoka **Orbán Viktor** miniszterelnök beszédében hangsúlyozta: „*A Gulág-émléknű egy olyan Magyarország megteremtését követeli, ahol nem történhetnek hasonló események, ezért minden életszerűtlen ideát, zavaros gondolatot, idegen érdeket szolgáló tervet a határokon kívül kell tartani.*”

* A Beregszászhoz és Nagymuzsalyhoz tartozó Kuklyán szentelte fel **Milan Šašik**, a Munkácsi Görögkatolikus Egyházmegye püspöke azt a haranglábat, amelyet közös összefogásból építettek fel azon a helyen, ahol elődje is állt.

* A Rákóczi Szövetség Beregszászi Szervezete és a Dolhai Községi Tanács közös szervezésében megemlékezést tartottak a dolhai ütközet 315. évfordulója alkalmából.

* Az ideai esztendőben Visk nagyközség adott otthont a Máramarosi Koronavárosok Találkozásának.

* Az Ukrajnai Magyar Demokrata Szövetség szervezésében Mezőkaszonyban emlékeztek meg Szent

László királyról. A helyi középiskola falán lévő emléktáblánál **Zubánics László**, az UMDSZ elnöke és **Kulcsár Ferenc**, Magyarország Beregszászi Konzulátusának konzulja mondott ünnepi beszédet.

* Ingyenes koncertet adott a magyarországi Polifónia Vegyeskar a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola átriumában. Az együttes beregszászi hangversenyén a legnagyobb magyar zeneszerzők kórusművei – XX. századi versek és népdalok feldolgozásai – csendültek fel.

JÚLIUS

* A XXIII. Kárpátaljai Népzene, Néptánc és Kézműves Tábor Tiszapéterfalván rendezték meg. A Hagymányok Háza Hálózat Kárpátalja-rendezvénye a XI. Kárpátaljai Népzene és Néptánc Találkozóval, valamint a II. Kárpát-medencei Táncházzeneszek Találkozásával kiegészülve fogadta az érdeklődőket. A zeneszek oktatói a magyar Örökség-díjas **Pál István Szalonna** és Bandája tagjai, a néptánc rejtelmeibe pedig a Magyar Állami Népi Együttes táncosai avatták be a jelenlévőket.

* Megrendezték a Kárpátaljai Nyári Kölcsey Pedagógusakadémiát a KMPSZ szervezésében Beregszászon.

* Magyar Házat alakítanak ki Lembergben – az erről szóló kormányhatározat a Magyar Közlöny

számában jelent meg. A jogszabály a Lemberg-i Magyarok Kulturális Szövetsége (LMKSZ) elhelyezésének biztosításával kapcsolatos intézkedésekről rendelkezik. A tulajdon-szerzés költségei nem haladhatják meg a 100 millió forintot – olvasható a határozatban.

* A Balatonyöröki Honismereti Kör – **Piszer Péter** elnökletével – idén ismét megrendezte a Nemzeti Hetet. A Balatonyöröki Honismereti Kör rendezvényének célja történelmünk fontos mozzanatainak felelevenítése mellett napjaink nemzeti sorskérdéseire és a magyarságra váró kihívásokra adható válaszok közös megtalálása. A szabadtéri rendezvényen mások mellett **Dupka György** történész tartott előadást a kárpátaljai magyarság aktuális helyzetéről.

* Sor került a felújított Tiszapéterfalvai Kultúrház avatási ünnepségére és a XXIII. Kárpátaljai Népzene, Néptánc és Kézműves Tábor nyitó koncertjére. A nyitóünnepségen **Tóth Izabella** köszöntötte a vendégeket. Az eseményt többek között megtisztelte jelenlétével **Ötvös Sándor**, a nemzetpolitikáért felelős államtitkárság főosztályvezetője, **Szilágyi Mátyás**, Magyarország Beregszászi Konzulátusának főkonzulja, **Zubánics László**, az Ukrajnai Magyar Demokrata Szövetség (UMDSZ) elnöke, valamint **Tóth**

Bálint, Tiszapéterfalva polgármestere. **Szilágyi Mátyás** főkonzul arról biztosította a megjelenteket, hogy Magyarország kormánya továbbra is kiemelt figyelmet szentel a nemzetpolitikai érdekérvényesítésnek mind gazdasági, mind kulturális, mind diplomáciai téren.

* A II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola Átriumában Antoine de Saint-Exupéry *A kis herceg* című meséjének zenés színpadi adaptációjának bemutatására került sor. Közreműködött **Farkas Pál** vezetésével a Váci Szimfonikus Zenekar és a Vörösmarty Gimnázium Leánykara.

* A beregszászi római katolikus templomban adott koncertet a Törökbálinti Cantabile Kórus. **Nádasdi János**, a Magyar Rádió énekkarának művésze, **Fedinec Pál** és **Vékey Marianna** közös énekkel is készültek, amellyel valóságosan ámulatba ejtették a közönséget. Búcsúzóul Liszt Ferencnek egyik legnagyobb szabású művéből, a *Krisztus* című oratóriumából az egyház alapításáról szóló darabot adták elő.

* **Marcus Gergely** költő mások mellett részt vett és felolvasást tartott a Terényben megrendezett II. Héthatár Irodalmi Fesztiválon.

* Huszonharmadik alkalommal szervezett anyanyelvi tábort a Kárpátaljai Magyar Pedagógusszövetség gyermeklapja, az *Irka* a szórvány-

ban élő gyermekek számára, melyre a beregszászi főiskolán került sor.

* Diplomaosztó ünnepséget rendezett az Ungvári Nemzeti Egyetem Ukrán-Magyar Oktatási-Tudományos Intézete az egyetem Zanykovecka utcai épületének nagytermében. Beszédet mondott **Szili Katalin**, Magyarország miniszterelnöki megbízottja a magyar közösség jövője kapcsán. A 37 végzős diák felvonult a színpadra az *Örökségünk* című dal kíséretében, majd **Zubánics László**, az UMOTI dékánhelyettese felolvasta az egyetem rektorának rendeletét. A diplomákat **Miroslava Lengyel** rektorhelyettes és **Spénik Sándor** dékán adta át a nappali és levelező tagozatos végzős egyetemistáknak.

* Diplomaosztó ünnepséget tartottak a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Főiskola Felsőfokú Szakképzési Intézetében is. Az intézmény történetének második kibocsátása, összesen 72 fiatal vehette át a tanulmányai sikerességét igazoló oklevelet. Ahogy azt **Soós Katalin** igazgató éwertékelő beszédében elmondta, az intézmény 2014-ben nyitotta meg kapuit 100 diákkal. Idén már 327 diákkal indult a tanév, akik összesen 66 településről érkeztek. Ünnepi beszédet mondott **Potápi Árpád János** államtitkár, aki a frissdiplomásokat szorgalomra, kitartásra, a munkában való helytállásra buzdította.

* Lebonyolították az V. Turul Expo-t Tiszapéterfalván, a Csárda Parkban.

* A hagyományos Turul-ünnepség Tiszaújlakon vette kezdetét, ahol az egykori Sóház falán megkoszoztatták Esze Tamás emléktábláját. Az ünnepi felvonulás a Turul-emlékműnél folytatódott. A megemlékezők közül ünnepi beszédet tartott **Pásztor István**, a Vajdasági Magyar Szövetség elnöke, **Seszták Miklós**, a Kárpát-medence gazdaságélénkítésért és turisztikai fejlesztések koordinációjáért felelős kormánybiztos, **Zubánics László**, az Ukrajnai Magyar Demokrata Szövetség (UMDSZ) elnöke, **Brenzovics László**, a Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség (KMKSZ) elnöke, az ukrán parlament képviselője.

* Tiszapéterfalván a Vidámparkban lezajlott a VII. KurucFeszt a Pro Cultura Subcarpathica szervezésében. Népi együttesek bemutatkozása, kézműves foglalkozások, népi gyermekjátékok, bor- és ételkóstolás, vidámparki attrakciók szerepeltek az egész napot betöltő programban.

* A Volóci járásban, Pidpolezje község határában a munkácsi öregcserkészek felkeresték az első világháborús emlékművet **Zemkó Tibor** csapatparancsnok vezetésével. Koszorút helyeztek el a gránit Krisztuskereszt emlékműnél. Megjegyzendő: az emlékművet 1999-ben ál-

líttatta a zsdenijevói Pisztráng (Forely) turisztikai vállalat, a talapat felirata szerint minden elesett magyar, orosz, ukrán, ruszin, német, cseh és szlovák katona emlékére.

* Zenevarázslat 2018 elnevezéssel Zenei és Képzőművészeti Tábor zajlott le Tiszapéterfalván **Várnagy Andreával** a Péterfalvai Művészeti Iskola és a Tivadari Református Líceum szervezésében.

* Kategóriájának öt legjobb előadása közé választották a Kárpátaljai Megyei Magyar Drámai Színház *Remete és Hatujjú (RH+) – Álomjáték Richard Bach, Viktor Pelevin és George Orwell művei alapján* című darabját az ukrán országos GRA színházi versenyfesztiválon.

* Salánk központjában az évekkel ezelőtt kialakított Rákóczi Emlékparkban az első világháborúban elesett salánki honvédek emlékoszlopát avatták fel. **Józan Lajos** református tiszteletes, helytörténész elmondta, hogy levéltári kutatásai nyomán 30 salánki férfi nevére bukkant, akik közül tizenhárman a harctereken, tizenketten pedig haditáborban veszítették életüket. Emléküket immáron kopjafa őrzi, amely **Szabó Zoltán** csíkszeredai fafaragó alkotása. Az emlékjelt **Szilágyi Mátyás** főkonzul és **Barta József**, a KMKSZ és a megyei tanács alelnöke, a falu szülötte leplezte le.

* Az ungvári járási Kisdobronyban ünnepélyesen felavatták az első

világháborúban elhunytak tiszteletére és emlékére készített emlékművet. A rendezvényen jelen volt a település polgármestere, **Ember Balázs**, **Bernát Tamás** református tiszteletes, valamint a község lakosai. A megemlékezők az ünnepség végén közösen elénekelték a Himnusz, majd az 1914–1918-as években hősi halált halt 24 kisdobronyi lakos nevét ábrázoló emlékműnél elhelyezett koszorúkkal és virágokkal fejezték ki tiszteletüket egykori földijeik iránt.

* Ukrajna Festőművészei Nemzeti Szövetsége kárpátaljai szervezetének élére hatodszor választották **Borisz Kuzjmát**, Ukrajna Érdemes Festőművészt, a Nemzeti Művészeti Akadémia tagját.

ÚJ KÖNYVEK

Magyarországon megjelent kárpátaljai szerzők könyvei:

* **Vári Fábrián László: Vásártér** (Önéletrajzi regény). Felelős szerkesztő: *Zsiga Kristóf*. A borítót *Nagy András* montázsának felhasználásával *Bányay Anna* és *Szita Barnabás* készítette. Magyar Napló, Budapest, 2018. – 296 old.

* **Lőrincz P. Gabriella: Átszálás előtt**. Versek. Felelős szerkesztő: *Falusi Márton*. Előretolt Helyőrség Íróakadémia, Budapest, 2018. – 92 old.

* **A tökéletes zártság egyetlen pillanata.** Az *Előretolt Helyőrség Íróakadémia kárpátaljai ösztöndíjasainak antológiája*. Az antológia szerzői: Csornyij Dávid, Kertész Dávid, Kopriva Nikolett, Lőrincz P. Gabriella, Marcsák Gergely, Shrek Tímea, Tóth Dominika. Felelős szerkesztő: Falusi Márton. *Előretolt Helyőrség Íróakadémia*, Budapest, 2018. – 204 old.

* **Etnikai pártok Kelet-Közép-Európában 1989-2014.** Szerkesztette: Fedinec Csilla, Szarka László, Vizi Balázs: Gondolat Kiadói Kör Kft. Budapest, 2018. – 478 old.

MEGJELENT

* **Finta Éva: A tékozlás genezise.** Versek. Kárpátaljai Magyar Könyvek 275. Sorozatszerkesztő és felelős kiadó: Dupka György. Illusztrációk: Horváth Anna. Felelős szerkesztő: Csordás László. Borító, műszaki szerkesztő: Dupka Zsolt. Intermix Kiadó, Ungvár-Budapest, 2018. – 131 old.

* **Viszontlátás II.** Antológia. (Válogatás az *Együtt* folyóirat 2009–2017 közötti számainak szépirodalmi anyagából). Kárpátaljai Magyar Könyvek — 276. Sorozatszerkesztő és felelős kiadó: Dupka György. Összeállította, a szöveget gondozta, az előszót írta: Vári Fábián László. Az antológiát Horváth Anna (1924–2005), Matl Péter (1960), Molnár István (1968–

1993), Réti János (1949) műveivel illusztráltuk. A borító Molnár István munkájának felhasználásával készült. Az antológia szerzői: Bakos Kiss Károly, Bartha Gusztáv, S. Benedek András, Brenzovics Marianna, Cseh Sándor, Czébely Lajos, Csordás László, Csornyij Dávid, Finta Éva, Fodor Géza, Füzesi Magda, Hájas Csilla, Kopriva Nikolett, Kovács Eleonóra, Lengyel János, Lőrincz P. Gabriella, Marcsák Gergely, Nagy Tamás, Nagy Zoltán Mihály, Németi Anett, Ortutay Péter, Penckófer János, Shrek Tímea, Szöllősy Tibor, Tárczy Andor, Tóth Dominika, Vári Fábián László, Zselicki József. Kárpátaljai Magyar Könyvek 276. Intermix Kiadó, Ungvár-Budapest. - 327 old.

* **Ortutay Péter: Apage Satanas.** *Ungvári történetek az 1980-as évek-ből.* Kárpátaljai Magyar Könyvek — 274. Sorozatszerkesztő és felelős kiadó: Dupka György. Felelős szerkesztő: Marcsák Gergely. Borító, műszaki szerkesztő: Dupka Zsolt. Intermix Kiadó, Ungvár-Budapest. – 240 old.

* **Dupka György: A nagy háború emlékezete Kárpátalján 1914-2018.** *Hadítettek, hősök, haditemetőik, emlékművek, népemlékezet és ünnepek.* Kárpátaljai Magyar Könyvek – 260. Sorozatszerkesztő és felelős kiadó: Dupka György. Archív felvételek, dokumentummásolatok, fotók: Fuchs Andrea. A borítón a nagydobronyi I. világháborús kato-

naszobor látható. Felelős szerkesztő: Marcsák Gergely. Fedélterv, műszaki szerkesztő: Dupka Zsolt. Intermix Kiadó, Ungvár-Budapest. – 379 old.

* **Kovács Elemér: *Vasfüggönyön innen. Kárpátaljai Magyar anekdotakincs.*** Kárpátaljai Magyar Könyvek – 271. Sorozatszerkesztő és felelős kiadó: *Dupka György.* Felelős szerkesztő: *Molnár-Kovács Dorottya.* Borítóterv: *Molnár-Kovács Dorottya.* Műszaki szerkesztő: *Dupka Zsolt.* Intermix Kiadó, Ungvár-Budapest, 2017. – 189 old.

* **Юрій Дупко: *Застосування принципу колективної провини щодо угорців і німців Закарпаття. Виконання постанов воєнної ради 4-го Українського фронту у світлі донесень НКВС 1944-1946 рр.*** Наукове видання. Монографія. Закарпатські угорські книги – № 257. (A monográfia **Dupka György** doktori (PhD) értekezése alapján készült (fordító: Lengyel Sándor). Eredeti változat: *Kollektív bűnösség elvének alkalmazása a kárpátaljai magyarokkal és németekkel szemben (A 4. Ukrán Front Katonai Tanácsa határozatának végrehajtása az NKVD-jelentések tükrében 1944-1946).*

* ***Kárpátalja szovjet terrorjának emléktérképe.*** Az ismertető anyagot összeállította: **dr. Dupka György.** Szerkesztette és a fotókat készítette: *Kovács Sándor.* A térképeket készítette: DIMAP, Budapest, 2017, 2018.

* ***A kárpátaljai magyar művelődési élet jeles személyiségei. Szépirodalom, közírás, tudományos irodalom, művelődés 1918–2018.*** **Dupka György** közreadásában. Kárpátaljai Magyar Könyvek — 272.

ELŐKÉSZÜLETBEN

* ***A beregszászi nemzetközi emlékkonferencia anyagai.*** Kárpátaljai Magyar Könyvek. – Ungvár-Budapest: Intermix Kiadó, 2018.

* **Dupka György: *Emlékút a magyar rabok nyomában (Oroszország, Baskíria, Csecsenföld, Kaukázus, Ázsia régióiban).*** Kárpátaljai Magyar Könyvek 265. – Ungvár-Budapest: Szolyvai Emlékparkbizottság, Intermix Kiadó, 2018.

Összeállította: *Dupka György*

Együttműködő partnerünk a Magyar Művészeti Akadémia